

आपला अभ्यास

इयत्ता आठवी

भूगोल

मराठी टेस्ट

इतिहास

गणित
टेस्ट

इंग्रजी टेस्ट

हिंदी

विज्ञान सेमी

सामान्य विज्ञान

It's My Journey

(Harshita and Raju plan to visit Ajanta and Ellora caves and some historical places at Aurangabad. They ask their parents if they can book their own tickets, online. So they go to their friend David, who is able to book tickets online. He helps them to book the tickets.)

(1) Work in groups. Discuss steps of online booking.

Step - I

Online Bus Ticket Booking

From: City Name

To: City Name

Onward Date: Fri, 15 Feb

Return Date: Fri, 16 Feb (optional)

Step - II

Select your Boarding/ Dropping Point

Boarding:

Dropping:

Step - III

Passenger Details

Name:

Male Female

Age:

Contact Details
(Your ticket will be sent to these details)

E-mail:

Mobile:

Total Amount:

Step - I

Login

User ID:

Password:

[Forgot Password](#) [Sign up](#)

Step - II

Book Train Tickets Online

Book Train PNR Status

From: City Name

To: City Name

Choose Date: Fri, 15 Feb

Class: All Class

Step - III

Train Name:

Date of Journey:

From:

Boarding at:

Upto:

Name	Age	M/F	Concession(if any)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			

Return/ Onward Journey

Contact No: 0111-36

Type in the box below:

Type Here

परिच्छेद वाचा आणि लिहा.

न्यायालयीन पुनर्विलोकन : सर्वोच्च न्यायालयावर असणारी आणखी एक महत्त्वाची जबाबदारी म्हणजे संविधानाचे संरक्षण करणे होय. संविधान हा देशाचा मूलभूत कायदा असतो हे तुम्हांला माहित आहे. या कायद्याचा भंग होईल अथवा त्याविरोधी असेल असे कायदे संसदेला करता येत नाहीत. कार्यकारी मंडळाचेही प्रत्येक धोरण आणि कृती संविधानाशी सुसंगत असावी लागते. संसदेचा एखादा कायदा किंवा कार्यकारी मंडळाची एखादी कृती संविधानातील तरतुदींचा भंग करणारी असल्यास तो कायदा आणि ती कृती न्यायालय बेकायदेशीर ठरवते व रद्द करते. न्यायालयाच्या या अधिकाराला न्यायालयीन पुनर्विलोकनाचा अधिकार असे म्हणतात.

- न्यायालयाला असा अधिकार असावा का ?

हे उदाहरण पहा.

निवडणुकीस उभे राहणाऱ्या उमेदवारांना न्यायालयाने त्यांची मालमत्ता आणि उत्पन्न तसेच शैक्षणिक पात्रता यांविषयीची माहिती शपथपत्राद्वारे देण्यास सांगितले होते. उमेदवारांबाबत अचूक माहितीच्या आधारे मतदारांना मतदान करता येईल हा त्यामागील हेतू होता. आपली निवडणूक प्रक्रिया अधिक पारदर्शक करण्याचा हा प्रयत्न नाही का ?

या संदर्भातील न्यायालयाचे आणखी काही आदेश आहेत का ? याबाबत माहिती जाणून घ्या.

जनहितार्थ याचिका म्हणजे सार्वजनिक प्रश्न सोडवण्यासाठी प्रयत्नशील असलेले नागरिक, सामाजिक संघटना किंवा बिगर शासकीय संघटना यांनी संपूर्ण जनतेच्या वतीने न्यायालयात दाखल झालेली याचिका. न्यायालय त्यावर विचार करून निर्णय देते.

उच्च न्यायालय : भारताच्या संघराज्यातील प्रत्येक घटकराज्यासाठी एक उच्च न्यायालय स्थापन करण्याचा अधिकार संसदेला देण्यात आला आहे. सध्या आपल्या देशात २४ उच्च न्यायालये आहेत.

उच्च न्यायालयात एक मुख्य न्यायाधीश आणि अन्य काही न्यायाधीश असतात.

उच्च न्यायालयातील सर्व न्यायाधीशांच्या नेमणुका राष्ट्रपती करतात.

करून पहा.

मुंबई उच्च न्यायालय हे महाराष्ट्र व गोवा ही दोन राज्ये व दादरा नगर हवेली व दीव-दमण हे केंद्रशासित प्रदेशांसाठी आहे. एकापेक्षा अधिक राज्यांसाठी असणाऱ्या उच्च न्यायालयांची आणखी दोन उदाहरणे शोधा.

उच्च न्यायालयाची कार्ये

- * आपल्या अधिकारक्षेत्रातील दुय्यम न्यायालयांवर नियंत्रण ठेवण्याचा व देखरेखीचा अधिकार.
- * मूलभूत हक्कांच्या रक्षणासाठी आदेश देण्याचा अधिकार.
- * जिल्हा न्यायालयातील न्यायाधीशांची नेमणूक करताना राज्यपाल उच्च न्यायालयाचा सल्ला घेतात.

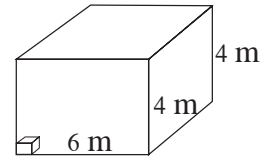
जिल्हा व दुय्यम न्यायालये : ज्या न्यायसंस्थांशी लोकांचा नेहमी संबंध येतो ती जिल्हा आणि तालुका पातळीवरील न्यायालये होत. प्रत्येक जिल्हा न्यायालयात एक जिल्हा न्यायाधीश असतो.

भारतातील कायदा पद्धतीच्या शाखा : कायदा पद्धतीच्या प्रमुख दोन शाखा आहेत.

(१) दिवाणी कायदा (२) फौजदारी कायदा

दिवाणी कायदा : व्यक्तीच्या हक्कांवर गदा आणणारे तंटे या कायद्याच्या अंतर्गत येतात.

- (1) Find volume of warehouse
- (2) Find volume of a box.
- (3) Find the number of boxes

Step (1): Length of warehouse = 6 m = 600 cm, breadth = height = 4 m = 400 cm

$$\text{Volume of warehouse} = l \times b \times h = 600 \times 400 \times 400 \text{ cc}$$

Step (2): Volume of a box = $l^3 = (40)^3 = 40 \times 40 \times 40 \text{ cc}$

$$\text{Step (3): Number of boxes} = \frac{\text{volume of warehouse}}{\text{volume of a box}} = \frac{600 \times 400 \times 400}{40 \times 40 \times 40} = 1500$$

∴ 1500 boxes will fill the warehouse completely.

Ex. (3) If 5 litre molten mixture of khoa and sugar is poured in a tray it fills to its full capacity. Find the length of the tray if its breadth is 40 cm and height is 2.5 cm

Solution: To solve the example fill the empty boxes with suitable numbers.

Step (1) : Capacity of tray = 5 litre = cc (∵ 1 litre = 1000 cc)

Step (2) : Volume of mixture = cc

Step (3) : Volume of rectangular tray = volume of mixture

$$l \times b \times h = \text{input cc}$$

$$\text{length} \times 40 \times 2.5 = \text{input cc}, \quad \therefore \text{length} = \frac{\text{input}}{100} = 50 \text{ cm}$$

Now I know.

- Volume of cuboid = length × breadth × height = $l \times b \times h$
- Volume of cube = side³ = l^3

Practice Set 16.1

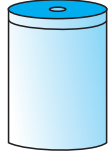
1. Find the volume of a box if its length, breadth and height are 20 cm, 10.5 cm and 8 cm respectively.
2. A cuboid shape soap bar has volume 150 cc. Find its thickness if its length is 10 cm and breadth is 5 cm.
3. How many bricks of length 25 cm, breadth 15 cm and height 10 cm are required to build a wall of length 6 m, height 2.5 m and breadth 0.5 m?

4. पावसाचे पाणी साठवण्यासाठी एका वसाहतीत 10 मी लांब, 6 मी रुंद व 3 मी खोल अशा मापांची टाकी बांधून घेतली आहे. तर त्या टाकीची धारकता किती आहे? टाकीत किती लीटर पाणी मावेल ?

वृत्तचितीचे पृष्ठफळ (Surface area of a cylinder)

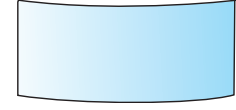
वृत्तचिती आकाराचा डबा घ्या. त्याच्या उंचीएवढी रुंदी असलेला एक आयताकार कागद घ्या. तो डब्याभोवती वक्रपृष्ठभाग नेमका झाकला जाईल असा गुंडाळा. कागदाचा उरलेला भाग कापून वेगळा करा.

वृत्तचिती

कागद गुंडाळला

वर्तुळाचा परीघ = लांबी

गुंडाळलेला कागद उलगडा. तो आयताकार असल्याचे दिसेल. या आयताचे क्षेत्रफळ, म्हणजे वृत्तचितीच्या वक्राकार भागाचे क्षेत्रफळ म्हणजेच वृत्तचितीचे वक्रपृष्ठफळ.

आयताची लांबी म्हणजे वर्तुळाच्या तळाचा परीघ व आयताची रुंदी म्हणजे वृत्तचितीची उंची होय.

वृत्तचितीचे वक्रपृष्ठफळ = आयताचे क्षेत्रफळ = लांबी \times रुंदी

$$= \text{वृत्तचितीच्या तळाचा परीघ} \times \text{वृत्तचितीची उंची}$$

$$\text{वृत्तचितीचे वक्रपृष्ठफळ} = 2\pi r \times h = 2\pi rh$$

बंदिस्त वृत्तचितीच्या तळाचे पृष्ठ आणि वरचे पृष्ठ वर्तुळाकार असते.

\therefore बंदिस्त वृत्तचितीचे एकूण पृष्ठफळ = वक्रपृष्ठफळ + वरच्या पृष्ठाचे क्षेत्रफळ + तळाचे क्षेत्रफळ

\therefore वृत्तचितीचे एकूण पृष्ठफळ = वृत्तचितीचे वक्रपृष्ठफळ + $2 \times$ वर्तुळाचे क्षेत्रफळ

$$= 2\pi rh + 2\pi r^2 = 2\pi r (h + r)$$

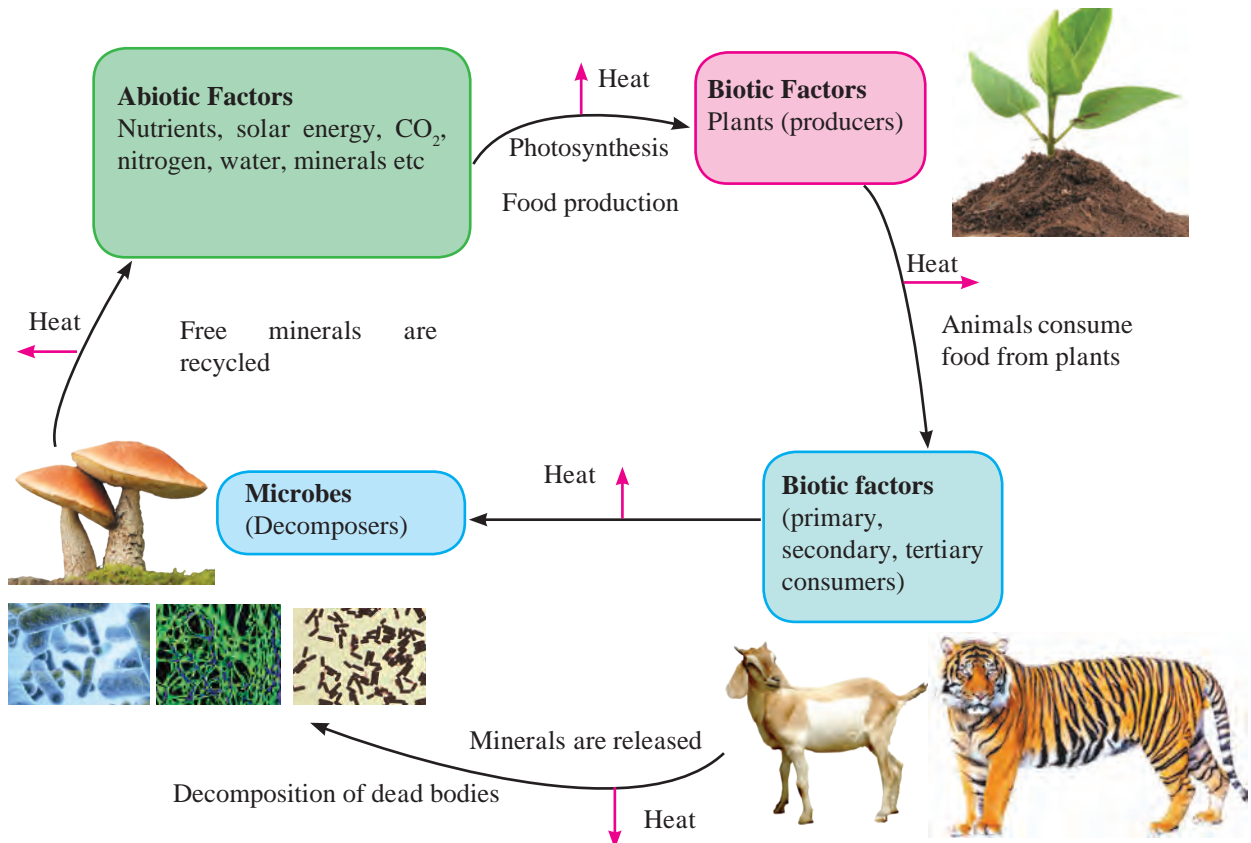
सोडवलेली उदाहरणे

- उदा. (1) एका वृत्तचिती आकाराच्या पाण्याच्या टाकीचा व्यास 1 मीटर आणि उंची 2 मीटर आहे. टाकीला झाकण लावले आहे. झाकणासह टाकीला आतून व बाहेरून रंग लावायचा आहे. रंगाचा खर्च 80 रुपये प्रतिचौमी आहे. तर टाकी रंगवण्यासाठी किती खर्च येईल? ($\pi = 3.14$)

उकल : टाकीला आतून व बाहेरून रंग लावायचा आहे. म्हणजे रंग लावण्याच्या भागाचे क्षेत्रफळ हे टाकीच्या एकूण बाह्यपृष्ठफळाच्या दुप्पट आहे.

Each and every abiotic factor (air, water, soil, sunlight, temperature, humidity) affects the biotic factors in the ecosystem. The abiotic factors in an ecosystem decide which biotic factors will survive in it and what will be their number. The proportion of abiotic factors in an ecosystem is always changing as biotic factors use or excrete abiotic factors. Every biotic factor affects abiotic factors as well as other biotic factors around it. Every living organism in an ecosystem plays a particular role while living, moving in that ecosystem.

The position of any living organism in context to other living organisms and the role it is playing is called 'Niche'. Eg. A sunflower plant in a garden evolves oxygen in the air and provides food and shelter for insects like ants, honey-bees etc.

18.2 Interactions among factors of an ecosystem

Can you tell?

1. What is the role of microbes in above interaction ?
2. How do producers obtain abiotic factors?
3. From where do the consumers get their food ?

Most of the ecosystems are complex and there is tremendous quantitative and qualitative variety of species in them. In ecosystems of tropical country like India, few species of living organisms are found every where in a large number. Remaining species of plants and animals are found in a small number. Some species are very few in number. Variety of ecosystems is found on earth. Each place has a different ecosystem. eg. Forest, pond, ocean, river etc. Types of ecosystems are formed according to size, place, climate, types of plants and animals.

जीवावरणात अनेक परिसंस्था कार्यान्वित असतात. त्यांच्या सभोवतालच्या पर्यावरणानुसार त्यांचे वैशिष्ट्यपूर्ण कार्य चालत असते. पृथ्वीवर अशा अनेक परिसंस्था निर्माण झाल्या आहेत. पृथ्वीवरील या परिसंस्था जरी ढोबळ मानाने स्वतंत्र व वेगळ्या दिसत असल्या तरी प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्षरीत्या त्या एकमेकांशी बांधीलच असतात. यामुळे या छोट्या-छोट्या परिसंस्था आपण पूर्णपणे एकमेकांपासून वेगळ्या करू शकत नाही, परंतु वैशिष्ट्यानुसार त्यांच्या कार्यप्रणालीनुसार तसेच वैज्ञानिक दृष्टिकोनानुसार परिसंस्थेचे वेगवेगळे प्रकार पडतात.

मागे वळून पाहताना....

विज्ञानाच्या प्रगतीबरोबरच नवनवीन शब्दांची निर्मिती होत असते. 'Ecosystem' या शब्दाचे असेच आहे. परिसंस्था असे या शब्दाचे आपण मराठी रूपांतर केले आहे. 1930 सालची गोष्ट, पर्यावरणाच्या भौतिक आणि जीवशास्त्रीय घटकांच्या परस्परसंबंधांचा विचार एका शब्दात कसा व्यक्त करता येईल? असा प्रश्न रॉय क्लॅफाम या शास्त्रज्ञाला विचारण्यात आला होता. या प्रश्नावर त्याचे उत्तर होते, Ecosystem. हा शब्द पुढे ए.जी. टान्सले या क्लॅफामच्या सहकाऱ्याने 1935 साली सर्वप्रथम प्रचारात आणला. Ecosystem ला जैविक समुदाय (Biotic community) असेही नाव आहे.

पृथ्वीवरील काही भागांत बऱ्याच मोठ्या क्षेत्रातील हवामान व अजैविक घटक सर्वसाधारणपणे सारखे असतात. त्या भागात राहणाऱ्या सजीवांमध्ये सारखेपणा आढळतो. त्यामुळे एका विशिष्ट स्वरूपाची परिसंस्था बऱ्याच मोठ्या क्षेत्रात तयार होते. अशा मोठ्या परिसंस्थांना 'बायोम्स' (Biomes) असे म्हणतात. या बायोम्समध्ये अनेक छोट्या परिसंस्थांचा समावेश असतो. पृथ्वी ही स्वतः एक विस्तीर्ण परिसंस्था आहे. पृथ्वीवर दोन मुख्य प्रकारच्या 'बायोम्स' आढळतात. 1. भू-परिसंस्था (Land Biomes) व 2. जलीय परिसंस्था (Aquatic Biomes)

भू-परिसंस्था : ज्या परिसंस्था फक्त भू-भागावरच म्हणजे जमिनीवरच असतात किंवा अस्तित्वात येतात त्यांना भू-परिसंस्था असे म्हणतात. अजैविक घटकांचे वितरण भूतलावर असमान आहे. त्यामुळे वेगवेगळ्या प्रकारच्या परिसंस्था निर्माण झाल्या आहेत. उदा. गवताळ प्रदेशातील परिसंस्था, सदाहरित जंगलातील परिसंस्था, उष्ण वाळवंटातील परिसंस्था, बर्फाळ प्रदेशातील परिसंस्था, तैगा प्रदेशातील परिसंस्था, विषुववृत्तीय वर्षावनांची परिसंस्था.

अ. गवताळ प्रदेशातील परिसंस्था (Grassland Ecosystem) : ज्या प्रदेशात पावसाचे प्रमाण मोठमोठी झाडे वाढविण्यासाठी पुरेसे नसते, त्या ठिकाणी गवताळ प्रदेश तयार होतात. या प्रकारच्या परिसंस्थामध्ये गवताची मोठ्या प्रमाणात वाढ होत असते. मोठा उन्हाळा आणि माफक पाऊस यामुळे खुरट्या वनस्पतींची वाढ होते. शेळी, मेंढी, जिराफ, झेब्रा, हत्ती, हरिण, चितळ, वाघ, सिंह इत्यादी प्राणी या प्रदेशात आढळतात. त्याचप्रमाणे विविध पक्षी, कीटक व सूक्ष्मजीवसुद्धा असतात.

18.3 गवताळ प्रदेश

माहिती मिळवा.

1. गवताळ प्रदेशांना कोणत्या कारणामुळे धोके संभवतात ?
2. आशियाई चित्ता ही प्रजाती मागील शतकात नामशेष का झाली ?
3. 'आशियाई चित्ता' इंटरनेटवरून बघा व वर्णन लिहा.

तक्ता पूर्ण करा

गवताळ प्रदेशातील परिसंस्थेच्या संदर्भात पुढील तक्ता पूर्ण करा.

आठवी-मराठी

अनु क्र.	पाठाचे नाव	Test link
१	भाग-१ भारत देश महान	क्लिक करा
२	माझ्या देशावर माझे प्रेम आहे	क्लिक करा
३	लाखाच्या कोटीच्या गप्पा	क्लिक करा
४	नव्या युगाचे गाणे	क्लिक करा
५	सुरांची जादुगिरी	क्लिक करा
६	भाग -२ असा रंगारी श्रावण	क्लिक करा
७	अण्णा भाऊंची भेट	क्लिक करा
८	धाडसी कॅप्टन:राधिका मेनन	क्लिक करा
९	विद्याप्रशंसा	क्लिक करा
१०	लियोनार्दो दा व्हिची स्थूलवाचन	क्लिक करा
	भाग-३	
११	स्वामी विवेकानंदाची भारतयात्रा	येथे क्लिक करा
१२	गोधडी	क्लिक करा
१३	पाड्यावरचा चहा	क्लिक करा
१४	फुलपाखरे	क्लिक करा
१५	आळाशी	क्लिक करा
	भाग-४	
१६	चोच आणि चारा	येथे क्लिक करा भाग २
१७	अन्नजल	येथे क्लिक करा
१८	जलदिंडी	येथे क्लिक करा
१९	गे मायभू	येथे क्लिक करा
२०	शब्दकोश	येथे क्लिक करा

आठवी -हिंदी

अनु क्र.	पाठाचे नाव	Test link
	पहली इकाई	
१	हे मातृभूमि !	क्लिक करे
२	वारिस कौन?	क्लिक करे
३	नाखून क्यों बढ़ते है?	क्लिक करे
४	गाँव शहर	क्लिक करे
५	मधुबन	क्लिक करे
६	जरा प्यारसे बोलना सीख लीजे	क्लिक करे
७	मेरे राजा साहब	क्लिक करे
८	पूर्ण विश्राम	क्लिक करे
९	अनमोल वाणी	
	दूसरी इकाई	
१	धरती का आँगन महके	CLICK HERE
२	दो लघुकथाएँ	क्लिक करे
३	लकड़हरा और वन	क्लिक करे
४	सौहार्द सौमनस्य	क्लिक करे
५	खेती से आई तब्दीलियाँ	क्लिक करे
६	अंधायुग	क्लिक करे
७	स्वराज्य मेरा जन्मसिद्ध अधिकार है	क्लिक करे
८	मेरा विद्रोह	क्लिक करे
९	नहीं कुछ इससे बढ़कर	क्लिक करे

वर्ग 8 वा इंग्रजी

.No.	Contents	Test link
	Unit- 1	
1.1	Be he Best	Click here
1.2	Androcles and the lion	Click Here
1.3	Trees are kindest things I know.	Click Here
1.4	Miss slippery	Click Here
	Unit-2	
2.1	Try again	Click Here
2.2	The house builder	Click Here
2.3	The little River	click Here
2.4	Excuses	Click Here
2.5	A Heroine of the sea	Click Here
	Unit-3	
3.1	Why	click here
3.2	The song of songs	Click here
3.3	Truth	click here
3.4	The two Gentlemen of Verona	Click here
	Unit-4	
4.1	The vet	CLICK HERE
4.2	P.V. Sindhu	Click here
4.3	Golden chain	Click here
4.4	The unsinkable ship	Click here
4.5	Festivals of North East India	Click Here

वर्ग 8 वा गणित

अनु क्र.	घटकाचे नाव	Test link
	विभाग-1	
1	परिमेय व अपरिमेय संख्या	क्लिक करा
2	समांतर रेषा	क्लिक करा
3	घातांक व घनमूळ	क्लिक करा
5	त्रिकोणाचे शिरोलंब व मध्यगा	क्लिक करा
5	विस्तार सूत्रे	
6	बैजिक राशीचे अवयव	
7	चलन	
8	चौकोन रचना व चौकोनाचे प्रकार	
9	सूट व कमिशन	क्लिक करा
	संकीर्ण प्रश्न संग्रह एक	
	विभाग-2	
10	बहुपदीचा भागाकार	क्लिक करा
11	सांख्यिकी	क्लिक करा
12	एकचल समीकरणे	क्लिक करा
13	त्रिकोणांची एकरूपता	क्लिक करा
14	चक्रवाढव्याज	
15	क्षेत्रफळ	
16	पृष्ठफळ व घनफळ	
17	वर्तुळ - जीवा व कंस	
	संकीर्ण प्रश्नसंग्रह-2	
	आकारिक मेगा टेस्ट-1	

वर्ग 8 वा सामान्य विज्ञान

अनु क्र	पाठाचे नाव	लिंक
1	1. सजीव सृष्टी व सूक्ष्मजीवांचे वर्गीकरण	क्लिक करा
2		
3		
4		
5		
6	द्रव्याचे संघटन	क्लिक करा
7	धातू -अधातू	क्लिक करा
8	प्रदूषण	क्लिक करा
9		
10	पेशी व पेशी अंगके	क्लिक करा
11.	मानवी शरीर व इंद्रिय संस्था	क्लिक करा

वर्ग 8 वा इतिहास

इतिहास

अनु क्र.	पाठाचे नाव	Test link
१	इतिहासाची साधने	क्लिक करा
२	युरोप आणि भारत	क्लिक करा
३	ब्रिटिश सत्तेचे परिणाम	क्लिक करा
४	१८५७ चा स्वातंत्र्यलढा	क्लिक करा
५	सामाजिक व धार्मिक प्रबोधन	क्लिक करा
६	स्वातंत्र्य चळवळीच्या युगास प्रारंभ	क्लिक करा
७	असहकार चळवळ	क्लिक करा
८	सविनय कायदेभंग चळवळ	क्लिक करा
९	स्वातंत्र्यलढ्याचे अंतिम पर्व	क्लिक करा
१०	सशस्त्र क्रांतिकारी चळवळ	क्लिक करा
११	समतेचा लढा	क्लिक करा
१२	स्वातंत्र्यप्राप्ती	क्लिक करा
१३	स्वातंत्र्यलढ्याची परिपूर्ती	क्लिक करा
१४	महाराष्ट्र राज्याची निर्मिती	क्लिक करा
	नागरिकशास्त्र	
१	संसदीय शासन पद्धती	क्लिक करा
२	भारताची संसद	क्लिक करा
३	केंद्रीय कायदे मंडळ	क्लिक करा
४	भारतातील न्यायव्यवस्था	क्लिक करा
५	राज्य शासन	क्लिक करा
६	नोकरशाही	क्लिक करा

वर्ग 8 वा भूगोल

अनु क्र	पाठाचे नाव	लिंक
1	स्थानिक वेळ प्रमाण वेळ	क्लिक करा
2	पृथ्वीचे अंतरंग	क्लिक करा
3	आद्रता व ढग	क्लिक करा
4	सागरतळ रचना	क्लिक करा
5	सागरी प्रवाह	
6	भूमी उपयोजन	
7	लोकसंख्या	

आपला अभ्यास

मनोरंजक एनिमेटेड इंटरअक्टिव टेस्ट सोडवा व स्क्रीनशॉट आपल्या वर्ग शिक्षकांना पाठवा

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी	आठवी	नववी	दहावी
क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक

इयत्ता 8 वी च्या अधिकच्या सरावासाठी टेस्ट सोडवा

अ.क्र.	विषय	टेस्ट लिंक
1	मराठी	क्लिक करा
2	गणित	क्लिक करा
3	गणित सेमी	क्लिक करा
4	विज्ञान मराठी	क्लिक करा
5	इंग्रजी	क्लिक करा
	हिंदी	क्लिक करा
	विज्ञान सेमी	क्लिक करा
	इतिहास	क्लिक करा
	भूगोल	क्लिक करा

दिनांक 16/08/2021 पासून आपला अभ्यास टीम नियमित अभ्यासक्रमावर आधारित pdf सुरु करत आहेत .अभ्यासक्रमावर आधारित मनोरंजक टेस्ट व स्टडी मटेरीअल दिले जाईल.

[प्रत्येक रविवारी आपला अभ्यास pdf ला सुट्टी राहिल](#)

दररोजचे pdf पुढील लिंकवरून डाऊनलोड करू शकता

सौजन्य - इ - बालभारती पुणे

<https://rbkaluse.blogspot.com/>

5 वी व 8 वी शिष्यवृत्ती भेट द्या -

www.aplaabhyas.com

